

Aleksandra Sas-Bojarska

**PRZEWIDYWANIE
ZMIAN KRAJOBRAZOWYCH
W GOSPODAROWANIU PRZESTRZENIĄ**

z wykorzystaniem ocen oddziaływania na środowisko na przykładzie transportu drogowego

Aleksandra Sas-Bojarska

**PRZEWIDYWANIE
ZMIAN KRAJOBRAZOWYCH
W GOSPODAROWANIU PRZESTRZENIĄ**

z wykorzystaniem ocen oddziaływania na środowisko na przykładzie transportu drogowego

PRZEWODNICZĄCY KOMITETU REDAKCYJNEGO
WYDAWNICTWA POLITECHNIKI GDAŃSKIEJ
Romuald Szymkiewicz

REDAKTOR PUBLIKACJI NAUKOWYCH
Janusz T. Cieśliński

REDAKTOR SERII
Maria Stawicka-Wałkowska

RECENZENCI
Andrzej Baranowski
Krystyna Dąbrowska-Budziło

PROJEKT OKŁADKI
Krzysztof Krzempek

Zdjęcie na okładce i układ graficzny pracy: *Aleksandra Sas-Bojarska*
Szkice panoramiczne wg zdjęć autorki: *Anna Biernat*
Komputerowa obróbka zdjęć: *Krzysztof Krzempek*
Komputerowe wykonanie rysunków: *Tomasz Mackun*
Skład: *Katarzyna Korewo*

Publikację dofinansowano przez Komitet Badań Naukowych w ramach projektu badawczego nr 4 TO7F 066 pt. „Krajobraz w ocenach oddziaływania na środowisko”

Wydano za zgodą
Rektora Politechniki Gdańskiej

Oferta wydawnicza Politechniki Gdańskiej jest dostępna pod adresem
<http://www.pg.edu.pl/wydawnictwo/katalog>
zamówienia prosimy kierować na adres wydaw@pg.gda.pl

© Copyright by Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej, Gdańsk 2006

PL ISBN 978-83-7348-170-1

Spis treści

Od Autora	7
1. Wprowadzenie	9
1.1. Wstęp	9
1.2. Przedmiot, założenia i cele pracy	10
1.3. Metoda i układ pracy	11
1.4. Stan badań	12
2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu w ocenach oddziaływania na środowisko	18
2.1. Idea ocen środowiskowych	18
2.2. Oceny środowiskowe a zrównoważony rozwój	24
2.3. Pojęcie krajobrazu w ocenach środowiskowych	31
2.4. Oceny krajobrazowe i wizualne w ocenach oddziaływania na środowisko	35
2.5. Ocena skuteczności ochrony krajobrazu w OOS w Polsce na tle świata	40
3. Metoda przewidywania zmian krajobrazowych – synteza funkcji, form i znaczeń	48
3.1. Założenia metody	48
3.2. Istota metody	51
3.3. Elementy metody	55
3.4. Sekwencja powstawania skutków w krajobrazie – ujęcie ogólne	59
3.5. Sekwencja powstawania skutków w krajobrazie na przykładzie inwestycji drogowych	62
3.6. Etapy postępowania	69
4. Instrumenty łagodzenia negatywnych skutków w krajobrazie	91
4.1. Strategia łagodzenia negatywnych zmian krajobrazowych i wizualnych w OOS	92
4.2. Propozycja łagodzenia negatywnych zmian krajobrazowych w drogownictwie	95
4.3. Monitoring krajobrazu i analizy porealizacyjne	102
4.4. Rola ocen strategicznych w łagodzeniu negatywnych skutków	104
4.5. Skuteczność łagodzenia – uwagi końcowe	105
5. Studium przypadków	107
5.1. Dlaczego drogi? Kryteria wyboru przypadków	107
5.2. Krajobraz warowny Gdańska	112
5.3. Przeprawa mostowa w Wyszogrodzie – oszczędność czy ochrona środowiska?	132
5.4. Trudna Trasa w Gdyni	144
5.5. Reda – miasto i rzeka	152
5.6. Podsumowanie przypadków	158
6. Podsumowanie	160
Bibliografia	165
Streszczenie w języku polskim	177
Streszczenie w języku angielskim	178
Spis ilustracji	179
Aneks 1. Stan prawny dotyczący wybranych zagadnień z zakresu ochrony krajobrazu w ocenach oddziaływania na środowisko w Polsce	184
Aneks 2. Terminologia	186
Aneks 3. Ewolucja OOS w Polsce na tle światowym	197